

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vételek fel.

I. évfolyam, 127. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Vasárnap, október 27.

Szeretett vezéreink!

legyetek üdvözöltek Debreczen város falai között! Tárt karokkal fogadunk benneteket és ölelünk a keblünkre, ahol a legszentebb lelkesedés lángja ég. Hogyne, amikor eljötöktek közibénk ti, a nemzet jobbjai, vezéreink, bizodalunk, mindenünk!

Debreczen városa nagy pillanatok előtt áll, amikor egyfelől szívére ölel titeket, a szövetkezet ellenzék képviselőit, másfelől hatalmas ökölcsapásra emeli fel karját, hogy megfenyegesse azokat, akik hitvány módon elárulták ezredéves hazánk alkotmányát, szabadságát. Jól tudjuk, hogy történelmi idöket élünk és nagy cselekedetek, nagy akarások forrongnak most Magyarország népének lelkében. Soha sem volt még ennyire egy a magyar, mint éppen most.

Ez ad erőt minekünk biztató reménységgel. Gróf és munkás nyujtanak most testvéri jobbot egymásnak, hogy egyesüljenek a haza szeretetében. Mintha a franci forradalom előtti idök szállottak volna le közibénk: semmi kétség, nagy tettek előtt állunk.

Nincs már közöttünk sem aulikus főúr, sem hazátlan proletár — testvérek vagyunk. Testvérek vagyunk és megmutatjuk, hogy megteremtjük a jövő boldog Magyarországot.

Szeretett vezéreink! üdvözlünk benneteket, hadd öleljünk keblünkre szeretetünk minden forrásával és míg egyfelől felesküszünk zászlótok alá, másfelől hadat üzenünk gonosz ellenségeinknek. Vezéreink, ölelésre tárja ki karját Debreczen testvériesült polgársága!

Üdvözlünk benneteket!

Tiltakozó népgyűlések célja és szelleme.

Irta: Király Péter dr.

Folyó hó 27-én megtartandó népgyűlésünk «mementó»-ként zugja el a jogos felháborodás tiltakozását, a kormány és cinkostársainak visszaélései ellen, melyekkel közéletünket, sőt magánéletünket is büntudatos gonoszszeggel megrontották, meggyalázták.

Ugy a magánéletnek, valamint a közéletnek leg-öb alapelvét és vezérfonalát: az erkölcs, tisztesség, becsület és j zlés képe. Ahol e vezéreszmék direktívnál nem szolgál, — ott veszendőben van minden józanfellegéssel összeegyező igaza, minden személyi és vagyoni igaz érdeke a polgárság ezreinek, millióinak. Ott egynémely durva lelkü és perverz jellemü ember érvényesül lépten-nyomon, az ő tudákos nagy-kéúségével, szemtelen hazudozásával, hitvány és nemtelen visszaéléseivel, hivatalosan és nem hivatalosan, vérgisértő módon, embertelenül. Ott nem az igazaké, az erkölcsileg tisztéké, nem is a j zanon és nemesen gondolkozóké a jólét, és nyugalom, hanem azoké, akik alattomos, lelkiismeretlen furianggal, szemtelen hazudozással, alávaló intrikával, undorító csörteteléssel érvényesülnek.

Nagy vonásokban es főbb vonásokban ismertette, így fest ma a mi szerencsétlen hazánkban a közélet, sőt a társadalmi és magánélet is. Életnek élel ugyan ez is, — denymorult, hitvány, gyalázatos élet, — egynémely züllött erkölcsü és elvadtult lelkületü «Hatalmas egyéniség» komiszkodásának mindenféle hitványságával szaturálva... Egészen odáig jutottunk már, hogy egyik-másik tisz-

tajellemü ember ellen — felsöb utasításra — hivatalos leleményességgel erkölcstelen vádakat koholnak, hivatalos hajsztát folytatnak azért, hogy az illetőt megakadályozzák közéleti nemes hivatásának teljesítésében s elriasszák a tisztesség és becsület utjáról... vagy legalább is erkölcsi kenyszerrel arra bírják, hogy a közélet és magánélet tisztaságának rovására parázd'lkodó jellemtelen gazickokat le ne leplezze...

Fejétől romlik a hal... A «Nagyok» hitvenysága ragadó példák... A kisebb potenciások úgy gondolkoznak, a mint példányképük: «a nagyobb potenciások»... Miért legyen a kölyök farkas kevésbé ragadozó és vérengző, mint a fenevadtermészettel megvéntült ordas farkas.

Nincs valami visszatetszöbb és csömröletesebb, mint mikor «holmi Nagyobb tekintelyekre való utalással» egyik-másik közéleti, kiskaliberü szennyes alak veri a mellét, kiáll a f rumra és hamis szemforgatással, orcéltlan kepmutatással beszél nekünk «jogról», «igazségről», «emberszeretetről», «az ő igaz meggyöződéséről», sőt mi föbb... «a haza szent érdekéről» stb. Azután beszél a «tribünről» és eltávozva tovább lop, csal, sikkaszt, elvalban tolakodik, garázdálkodik, nizeleg, hadúik és embereket bolondit... Ime, ezt nevezik közéleti züllésnek, közéleti elajjasodásnak.

Magyarországon Tisza Istvának és Lukacs Lászlónak f. évi június 4-én elkövetett és azóta rendszeresen üzött politikai büntetetei: ilyen vérengző közállapotokat zuditottak ránk.

Butorok

legelőnyösebben a Csapó- és Piac-utca szomszé-
kon levő Butorosarnokban szereshetők be.

Az őszi idény Szabó Miklós

beállítával ajánljuk

férfi-, fiú- és gyermekruhá nagyruházat Debreczen Piac-
utca 10. (az Alföldi rak. s. emben) hol az összes őszi férfi-
és fiúruhák, teőnlők, raglánok, talikabátok stb. stb. a legfino-
mabb és legjobb minőségben a legolcöb szabott árak mellett
szerezhetők be. Telefon 10-64.

Akik ezeket a türethetetlen állapotokat nem helyeslik, akiknek nemesebb érzése, gondolkodása, szíve, lelke undorodik a mai bünnel fertőzött közállapotoktól: az jön a debreczeni függetlenségi és 48-as párt tiltakozó nagy gyűlésére és ottani megjelenésével is tiltakozzék a magukról megfélelvezett «Potentátok» rut visszafelé: és embertelenségei ellen!

Idegenajku magyarok.

A balkánháború és szlávjaink helyzete.

Mindenjajka a török seregek győzelmét óhajtjuk. A mi rokonszenvünket nem a mi országunk érdeke ébreszti fel, hanem az a felháborító gondolat, hogy az ököljog alapján akarják elszedni a szultán birodalmának európai részét.

A legegyszerűbb és legközvetlenebb emberi érzés vezet bennünket a török szimpátiához és magyarázatát sem tudnánk adni annak, hogy miért nem rokonszenvezünk mi az európai Törökországban elnyomott keresztény lakosság sorsával?

Ugy kell lenni, hogy az az elnyomatás, melyről a szövetséget négy balkáni állam beszél, nem is lehet olyan vértisztó, mint amilyennek mondják. Tény, hogy az elnyomottak nem is panaszkodnak, az ő hangjuk nem is igen vegyül bele a panaszos lármába, sőt inkább az tördénik, hogy egyik-másik helyen ők fegyvert rognak, de nem a zsarnok törökök ellen, hanem a felszabadító hadseregek ellen.

Lehet, hogy ezért szeretjük remélni a török hadsereg győzelmét. Leheta azonban az is, hogy azért, mert Magyarországon szerb lakosság él, mely szintén elnyomatásról panaszkodik Európa előtt és minket, magyarokat tirannusoknak nevez, holott Isten és emberek tanuskodhatnak a mellett, hogy a magyarországi szerb lakosság sorsa éppen nem sajnálatra való, mert ebben az országban minden nemzetiség egyenlőjoga a nemzet fenntartó magyarsággal.

Lehet, hogy arra gondolunk, hogy ha Szerbia, Bulgária, Montenegró és Görögország el foglalhatnák az európai Törökországot, egyszerre csak az jutna eszébe ennek a balkáni szövetségnek, hogy: most pedig induljunk Magyarországot ellen és szabadítsuk fel elnyomott szláv testvéreinket.

Ezek a gondolatok is benne vannak a szimpátiában, melyet a török hadsereg iránt érzünk, pedig ha csakugyan megeshetnék az, hogy a balkáni szláv szövetség fel akarna szabadítani a magyar szláv nemzeti-

ségeket a magyarok «elnyomatása» alul, — a magyar szlávok tiltakoznának ez ellen legjobban, mert ők tudják azt, hogy nem érhetné őket nagyobb szerencsétlenség, mint az, ha a magyarság uralma alól el kellene távoznok és a szláv uralom alatt kelene élniük.

Nincs Magyarországon szláv ember, aki erre v. gyakorolnék. Nincs Magyarországon szláv ember, aki ettől a lehetőségtől meg ne borzadna; mert minden szláv ember tudja, hogy a szláv uralom alatt élő lakosság sorsa közösleges nyomor ahhoz a sorsához viszonyítva, amelyben a magyarországi szláv lakosság él. És itt nem csak az anyagi jólétről beszélünk, hanem a kulturális fejlődésről éppen úgy mint az egyéni szabadságról.

Ha a Magyarországon élő szláv nemzetiségek politikai mozgólódásai nem a szenvedélyesség indulataiból téplétkoznának, hanem az okos körültekintés és megfontolás alapjaira épülnének fel, — akkor most nem lenne leentséges az, hogy amikor a szláv államok Törökország ellen harcolnak, a magyar nemzet nem a magyarországi lakosság vértökönainak fegyverdicőségét ajánlja, — önkéntelenül is megérezvén azt, hogy Magyarországot ellenségei nem a törökök, hanem a szlávok inkább és ezért szíve sebben látjuk Albániában és Macedóniában a török uralmat, mint a szláv szövetséges államok uralmát.

Ez az érzés önkéntelenül támad és ma abszolúte semmiféle tényező jelenlétére nincs is, mert hiszen a balkáni háborúnak területváltozás nem lesz az eredménye. A török területtel elfoglalni nem is engedik a nagynatalmak; de különben is, még ha a területfoglalás lehetséges volna is, — Ausztria és Magyarország hadereje és európai hatalma akkora, hogy nekünk egészen mindegy, vajjon a szláv egyesülésnek, avagy a törökök szomszédságában élünk-e. Bizonyítja azonban ez az érzéshely megnyilatkozás azt, hogy a magyarországi szlávok politikája rövidlátó politika ésszerű és hogy nemcsak a Magyarországon élő nemzetiségi lakosság érdekeivel ellenkezik, hanem a balkáni szláv államok érdekeinek sem megfelelő.

A Magyarországon élő idegen ajku lakosság nem keresi a szakadást, nemcsak a lakosság, hanem a vezéreknek egy tekintélyes része is elfogadja és elismeri a magyar hegemónia jogosultságát, annak magát készséggel alárendeli. Csak néhány ábrándozó és néhány hatalomra vágyó nemzetiségi vezér van ebben az országban, akik demagóg fegyverekkel szédítik meg és terrorizálják az idegen ajku lakosság egy részét, — ezek azok az urak, akik rossz, nagyon rossz szolgálatot tesznek a nemzetiségi lakosságnak, akik megfélemlítik az idegen ajku nevet és akik akadályozói annak, hogy ebben az országban minden nemzetiség testvéri szeretetben éljen a magyarsággal.

A siketnémák iskolája nem épül

Nincs a városnak pénze

A Széchenyi-utca végén építik a siketnéma intézet új épületét, azaz hogy csak építenék, mert már nagy ideje, hogy az építkezés abba maradt.

Mért? Azt mondják, hogy nincs pénze a városnak. Hm, hm, nagy baj. Ezen bizony nehéz volna segíteni. De nem tartja egy kicsit különösnek a város bölcs vezetősége, hogy nekünk soha sincs kulturális célokra pénzünk.

Bankettra, eszem-iszomra, disztingatúra, tudom is én mire — mindig van pénze a nemes városnak. Így hát a siketnémák iskolájának a felépítésére nincs. A siketnémák iskolája hadd maradjon csak a régi, egészségtelen, szűk helyiségben. Csak hadd várjanak, amíg pénze lesz Debreczen városának. Hja, mert tetszik tudni, minálunk soha sincs pénz arra, amire kell...

A pénzpiac válsága

Egy debreceni pénzügyi vezetőember nyilatkozata

A magyar gazdasági élet szörnyű válsággal küzd. Hónapok óta tart már ez a válságos küzdelem, amely különösen Debreczenben is érzéti veszélyes hatását, amely egyre veszélyesebbé lesz, egyre több áldozatot követel és ma holnap oda fog vezetni, hogy valóságos gazdasági katasztrófa lesz belőle és hogy minden ipari és kereskedelmi működés megakad. Ebben a helyzetben érkezett az a megdöbbentő hír, hogy az Osztrák Magyar Bank főtanácsa fölemeli a kamatlábat. Az előzetes híradás szerint Prauger vezértitkár teljesíti elő az indítványt, amely a pénzpiac ismertetésével kapcsolatban indokolja meg a kamatlábemelését. Az még nincsen eldöntve, hogy fél vagy egész százalékkal emelik-e a kamatlábat, de hogy emelik, az biztos.

Tekintve a súlyos gazdasági helyzetet, amelyben az ország jelenleg van, megdöbbenést, sőt rémületet

kellett a kamatláb emelésének híre. Milyen nagy súlyt helyezünk arra, hogy közönségünk a gazdasági helyzetéről mindig szakszerű tájékozódást nyerjen, felkerestük a helyi gazdasági élet egyik vezető szakértőjét, hogy véleményét kérjük a kamatláb emelésére vonatkozólag. A vélemény a következő:

Az Osztrák-Magyar Bank kamatlábemelése látszatra súlyos csapás gazdasági életünkre, amely különben is lényegesen roskadozik azon nehézségek alatt, amelyek most érik. Ha azonban mélyebben foglalkozunk a kérdéssel, akkor arra az eredményre jutunk, hogy a kamatlábemelés azokra a elemekre, melyek leginkább vannak rautalva a hitel igénybevételére, tulajdonképpen kedvező eredményre fog járni. Eddig ugyanis nem az volt a főpanasz, hogy magas a kamatláb, hanem az, hogy nincsen pénz. A kereskedelem és ipar terén mutatkozó megdöbbentő pangást nem a magas kamatláb okozza, hanem a pénzhány. Már most a kamatlábemelés minden valószínűség és realitás számítás szerint azt fogja eredményezni, hogy a külföldi tőke, — amely az utóbbi időben kihuzódott az országból, miután odahaza jobb elhelyezést talált, vissza fog jönni. — Visszajön pedig azért, mert most itt nálunk fog gyűmöleszőbb elhelyezést találni. A pénz mindig odaökönylik, ahol több keresetre van kilátás. A kamatlábemelés folytán nálunk a külföldi tőke most olyan gyűmölesző elhelyezést fog találni, amilyent külföldi államokban nem talál. Ebből a szempontból tekintve, tehát az a nézetem, hogy a kamatlábemelés a kereskedelemre és hitelre nem benitólag, hanem ellenkezőleg jótékonyan fog hatni. A kereséviszonyok ma olyanok, hogy ha pénz áll rendelkezésre, magas kamatláb mellett is, még mindig lehet kedvezőbb üzleti eredményt elérni. A benuulás csak akkor áll be, ha egyáltalában nincs pénz, ami az utóbbi időben, sajnos, megesett. A külföld beküldte a papirokat, kivonta az elhelyezett tőkéket, viszont a nagy bankok minden eshetőségre visszatartották a pénzt és mindezek a körülmények olyan pénzhányt idéztek elő, amely megőjtással fenyegette a kereskedelmet és ipart. A helyes gazdasági politika tehát az, hogy visszahozzuk a külföldre vándorolt pénzt vagy legalább is megakadályozzuk a további kizönlést. Ezt a célt szolgálja a kamatlábemelés.

Viszont tény az, hogy az államkincstár nézve hátrányos lesz a kamatlábemelés. Az állam ugyanis most nagyobb hitelt akar igénybevenni, a mi nagyon nehéz lesz most, mert a magas kamatláb mellett a 4 és fél százalékos járadékot nem lehet majd kibocsátani. Ezt senki sem venné. Öt százalékos járadékot pedig nem adhat ki az állam, mert ezzel a sajájt 4, illetve négy és fél százalékos járadékait nyomná. Bizonyos tehát, hogy a járadékok arfolyama tovább fog esni.

Vízvezeték,

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenk. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

Gyenes Antal, Csapó-u 6. Telefon 15.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle Használata valódi állandó szomorúhajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek. Kapható Debreczen és vidékén minden gyógyszertárban és jobb fűszerüzletben.

Ismand keserűvíz Az elrontott gyomorát 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

A Csokonai-kert rendezésének a botránya.

Szemétdomb a Stencinger ház helyén.

Gyönyörű városrendészeti politikánkra akarunk két kis példával rámutatni. Itt az írás, olvassátok:

I.

Talán rejszik tudni, hogy a Csokonai-kör csinos pénzalapot juttatott a város kezébe, hogy rendeltetésének megfelelően gondozza abból az Emlekkert és Csokonai-kertet.

És a város persze gondozza. Szépén gondozza! — gondolja a jámbor olvasó. A Csokonai-kör vezetője ezerszer megbánja már azt a percet, amikor alapját a városnak adta. A város ugyanis abszolút nem törődik a kertek gondozásával.

Tessék csak megnézni a Csokonai-kertet! És mi nyílt tőrünk Debreczen városában. És ezért izadjuk ki a keserves adófilléreket!

Botrány az, ami a Csokonai-kerttel történik, illetve, ami nem történik. Leírhatatlan állapotban van ez a kert. Ugy értesülünk, hogy a Csokonai-kör érélyes lépésre szánta el magát, a miniszterhez fordul-e ügyben, mert a városhoz hiába fordul. — Kutyába sem veszik a szavát!

II.

A Stencinger-ház helye: szemétdomb a város közepén. Csak azért kellett a városnak lebontani ezt a bagolyvárát, hogy elessen 7000 korona jövedelemtől és 600 koronát kapjon azért, hogy a Szilágyi-féle építkezés szeméteit legyen hol elhelyezni.

Igazán példátlan dolog! A 100.000 lakosú Debreczen legszebb és egyetlen terét, a Nagytemplom előtti részét kiadják szemétdómnak. Botrány, nem több a botrány! Csak arra vagyunk kíváncsiak, mikor lesz ennek az állapotnak vége?

Olyan nagy sár van most az építkezés szemétdombja körül, hogy látni lehetne járni Debreczen főutájának legszebb terén! Ime, a mi városunk fölcosszása. Ahelyett, hogy rendeznék a tét a szobor számára — jobban elmagyagolják, mint az utolsó falu nagytanyáját. Mert minden így történik minálunk Debreczen városában, most, az Úr születése után 1912 évvel...

Bigámiával vádolt gazdálkodó.

Molnár Mihály tiszacsecei gazdálkodó 1905-ben kivándorolt az új hazába. Egy nagy gyárban dolgozott, mint munkás és kintőn keresett. Ugyanabban a gyárban, ahol Molnár dolgozott, mint munkáslány volt alkalmazva egy Paál Gizella nevű magyar lány. Molnár gondolt egy nagyot és megkérte Paál Gizella kezét s ugyanaz év augusztus havának tizenötödik napján egybekeltek.

A házasság azonban nem volt szerencsés, mert a fiatal pár örökös perpatvarban élt egymással. Molnár vég-

tére is megunta a dicsőséget és rövidesen lakéknél hagyta a feleségét. Hogy pedig teljesen nyugodtan éljen, 1908-ban hazajött szép Magyarországra, szülőhelyére, Tiszacseceére. De a legényélet sehogyssem volt ingere Molnárnak és rövidesen asszony után nézett. Hamarosan talált magának való leányt és megnősült másodszer.

Az amerikai magyar menyeske, Paál Gizella valahogyan tudomást szerzett erről a házasságról. És miután nem volt buta asszony és ismerte a törvényt, amely szerint nem szabad valakinek másodszer is megnősülni, amíg az első feleségétől el nem vált, levelet írt az ügyészségnek és bevádolta hűtlen férjét.

Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot, amelynek során kiderült, hogy Paál Gizella igazat mondott. Molnár Mihályt ennek alapján bigámia miatt fogták perbe.

Teonap tárgyalta ügyét a kir. törvényszék. A tárgyaláson Molnár Mihály igen naivan azzal védekezett, hogy nem tudta, hogy másodszeri nősülésével bünt követ el. A bíróság nem respektálta ezt a védekezést és Molnár Mihályt három hónapi fogságra ítélte. Az ítélet jogerős. Az ügyészség egyben intézkedni fog, hogy a polgári bíróság mondja ki érvénytelenné Molnár Mihály második házasságát.

Világosság a csatatérről.

Ki se küldött tudósítók jelentése.

Mustafa, okt. 25.

A legmagasabb török hegyescszra sikerült feljutnom. Magammal víve a grenwici torony óriási messzelőtőjét, ma reggel teljes pompájában lenszemre rajzolódtam a hebruba keveredett öt ország összes csapata. Bár nemelyik hadvezér nem látszott nagyobbak egy jól kifejtett mezei hangyánál, a paroljájól megtudtam mégis állapítani, hogy melyik csapattestet hajtja maga előtt.

A csataterokról, fő- és mellékhadiszállásokról a lapoknak eddig küldött megcenzurázott tudósítások a valóságtól olyan messze vannak, mint Nika Sztambulból, amely város továbbéleg a podgoricai hegyesoros lábánál terül el.

Megdöbentő látvány volt az a jelenet, amikor Zsivankovics Minikó egy szandzsakra lovagolva, lakó lovának szügyébe vágta bocskorait és goszpodi pomuluj kiáltással rohamra vezényelte mind a két gépfegyvert, melynek óriási torkai csak úgy okádák a bombákat Flippopolisz partjai ellen. A török-görög nem egyesült seregek hanyatt-homlok rohantak le a hegyről és körülbelül hétezer ember fuladt bele a skutari-i öbölbe.

Alulról épen akkor jöttek a görög lovastengereszek és levágva a szerb főnadsereg jobb és balszárnyát, a bolgárokat tíz orai galoppolás után visszaszorították Ravennába. A szárnyaszegett szerb hadseregnek Kirkilissze bormoka erejételensége tudatában a csapatok szemeláttára a világhírű öndugába dőlt.

Ferdinánd király hős tábornokának csuf halálát látva, gyászruhába öltözött és a Beethowen gyászinduló hangjai mellett tért vissza athéni palotájába.

SZÍNHÁZ.

1912 okt. 26-án, szombaton, C) bérletben:

LIMONADÉ EZREDES.

Enekes vigjáték 3 felvonásban.

Személyek:

Gróf Szentmarjay ezredes — Máthé. Lenke, a leánya — Aranyossi Nusi. Kelemen, őrnagy — Lángi Lajos. Terézia, a felesége — Vámos Gizi. Taass kapitány — Szakács Árpád. Margit, a felesége — Székelyné. Özvegy Ernyeiné — Székelyné. Von Planitz adjutáns — L. Farkas P. Gravenstedt György — Falusi István. Kemény, hadnagy — Pető Pál. Csók, hadnagy — Szászalmi. Nagymaté, hadnagy — Kállai K. Apostagi Soma — Bérczi Ernő. Szakáll, ormester — Székely Gyula. Miska, kutyamoso — Kassay Károly. Kati, szakácsné — Borbály Lili. Szekerkané — H. Serfőzi Etel.

Heti műsor:

Hétfőn: Brezeda ur, vigjáték. Uj-Kedden: Leányvásár, operett. B) b. donság. A) bérlet. Szerdán: Tullon, dráma, C) bérlet. Csütörtökön: Hölgyek öröme, vigjáték. Piros színlap. A) bérlet. Pénteken délután, mérsékelt helyárrakkal: Molnár és gyermeke, dráma. Béreltszűnet. — Este: Szereltem gyermeke, dráma. Ujdonság. B) bérlet. Szombaton: Szereltem gyermeke, dráma C) bérlet. Vasárnap délután: Limonadé ezredes, vigjáték. Mérsékelt helyárrakkal. Béreltszűnet. — Este: Színészvér, operett. Ujdonság. Kis bérlet.

A «Limonadé ezredes» tegnapi előadása unottan és vontatottan folyt le Máthé rosszabb volt, mint valaha. — Nem tudjuk, hogy ennek a különben derék színésznek miért adnak olyan szerepeket, amelyekben csak kompromittálja magát. A «Limonadé ezredes» főalakja olyan szép vonásokkal megrajzolt alak, hogy abszolút nem szűkösen belőle torzfigurát csinálni, még akkor sem, ha Pesten úgy csinálnak. Aztán meg jegyezze meg magának Máthé, hogy Rátkai kezében egészen másképp néz ki ez a szerep a legjobban tulozva is, mintha ő «legfinomabban» játszaná el. Határozottan tiltakozunk a Máthé érdekében is az ellen, hogy ilyen szerepekbe beugrassa a direktió. A «Limonadé ezredes» Kassayra van szabva. Határozottan állítjuk, hogy Kassay különben játszaná meg, mint Rátkai a Király-színházban. Igenis ezt állítjuk és reméljük, hogy Zilahy igazgérzete módot fog nyújtani Kassaynak arra, hogy ezt az állításunkat bebizonyítsa. A debreczeni publikum teljesen torkig van már Máthé-nak az otrombaságaival, (bocsánatot kérünk tőle, de ez a helyes kifejezés.) Legjobban az a három huszárszt kritizálta meg Máthét, akik a tegnapi lovasjátékokra jöttek Debreczenbe és így kerültek a «Limonadé ezredes» előadására. Bosszankodva hagyták itt a színházat, mert nem nézheték, hogy egy olyan ember, akir úgy áll az unformis, mint egy szabólegényen, (bocsánatot kérek, ezt mondták), hogy csinál torzfigurát az ezredes szimpatikus alakjából. Szeretnénk egyszer már egy jó Limonadé ezredest látni, Kassayval a főszerepben. Egyebekben meg kell jegyeznünk, hogy Aranyosi Nusi most már általános deülség között

— igyekezeti volna «énekelni». (Nem akarunk más szót használni.) Egy kis színt és elevenéget Bérczi, Lévai Farkas, Falusi, Pető (egy fiatal, kedves színész) és Székely vettek a darabba, amelyet különben teljes apátiával fogadott a publikum.

SZÍNHÁZI HIREK.

Brezeda ur. Hétfőn, 28-án egy igen kedves és szellemes vigjáték-ujdonság kerül színre, amely a budapesti Magyar-színház az évad legsikerültebb darabjai közé tartozik. Van a darabnak egy uncuma is, u. i. a primadonna személyesítője (Utá Gizella) egész szerepét a kulisszák mögött játsza el, a színpadon egyszer sem jelenik meg. Hűtlen szerepe lesz Zilahy Gyulának, ki egy lipótvárosi bárót játszik. A többi szerep Lajthay Károly, Vajda Ilonka, Wirth Sárika, Kiss Mariska, Bérczi Ernő és Szászalmi kezében vannak.

A miniszterelnök-ért, melyet Zilahy igazgató is megszerzett, két bécsi igazgató verseng és az előadás feltételeinek dolgában valóságos üsszetűztek. Az egyik a Josefstädter Theater, a másik a Neu Wiener Bühne. Még nem is olyan régen nagynehezen fogadtak el magyar darabokat, most pedig már versenyre érte. Azonban Nagy Endre darabja oly sikerült vigjáték, mely mindenestre megérdemli, hogy az igazgatók versenyre keljenek érte.

A Toloncz holnap este kerül színre is a közönség nagy érdeklődést tanúsít az előadás iránt!

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal, Halasi Mariska felléptével a Sasfők kerül színre.

HIREK.

Felhívás a magyar néphez!

Halálos harcra ingerelték a török nemzetet, amely velünk magyarokkal egy testvér. Erőnkkel, hatalmunkkal nem állhatunk melléje, ezt a nemzetközi politika érdekei miatt nem tehetjük. De a szeretettünket neki adhatjuk, az érdeklődésünket és részvételünket is és megtehetünk mindent, amit ilyen körülmények között az illdomosság megenged. Ha nem gátolhatjuk meg a verük ontását, a sebeiket gyógyíthatjuk és a szenvedéseiket enyhitethetjük.

Magyarok! Török hősök szenvednek a csatamezőn. Tegyük magyar ténést a véres melegek! Segítsük a török sebesülteket!

Ezt megtehetjük. Erre nemcsak a kultúra és az emberiség, de a hitünk is kötelez és erre jogunk van politikai semlegességünk mellett is. De még a történelmi igazság is erre kötelez.

Balkáni törpe nációk vér:ásra szöveteztek a törökök ellen és nem átalották Európa kulturájától szent-ségtörő kézzel lelopni a keresztet és azt lebukták meg fejük felett, mint az égő csóvát. A béke szent szimbólumával gyujtogainak.

Ki hatalmazta fel őket erre? Mi-lyen jogon harcolnak ők a kereszt nevében, amely az egész világot? És arra való-e a kereszt, hogy azzal egy nagy nemzetet orvul támadjanak meg? Ezzel a vakmerőséggel a meg-tisztult keresztény morált inzultálta a balkán-szövetség és ezért még számolniuk kell.

A kereszt védelmében egy nemzet se szenvedett annyit, mint éppen a magyar nemzet. Mi öntöttük a vért, mikor azt védeni kellett. De védtük csupán és éppen azok ellen, akikkel egy testvéreknek tudtuk magunkat. Az a harc magasztos volt, ez a mostani undorító.

Egy nép sincs, amely úgy megérezhetné nekünk a háborúnak a történelmi, mint a magyar nemzet. Az igazságtalanságot egy se érezheti úgy, mint mi. Mert mi tudhatjuk legjobban, hogy amit valaha a kereszt ellen vétett, azt béketürelmével, de különösen a magyar nemzet iránt válságos időben mutatott nemes testvériségével régen jóvá tette a török nemzet. Ha most nem is említnék, büdös fejedelmünknek és a száműzött Kossuth Lajosnak ok nyújtottak otthont.

A történelmi haragból nemesen sarjadt ki a történelmi testvériség. Nem csoda, ha most rézas nyugtalansággal figyeljük a balkáni véres eseményeket. A mi érdeklődésünk, a mi részvétünk a török nemzet igazait irasztja. A testvéremzet aggodalma ez, amelyet önzetlenre nemesített a politikai igazságérzet és a rokonvéri szimpátiája egyaránt.

Egy nemzet szimpátiája akkor is értékes, ha csupán testetlen tünetekben mutatkozik is. A török nemzet tudja, hogy vele érzünk és gyönyörű meghatározottságát híven tolmácsolják az újságjai. A legnagyobb erkölcsi diadalnak veszik ezt a válságos időket.

De huszmillió ember szimpátiáját szavakra bízni nem elég. A tengert nem tükrözheti vissza egy könnyűcsepp, akármilyen ragyogó. Nekünk cselekednünk kell, ezzel kell tanúságot tennünk testvéri együttérzésünk mellett.

A magyar öklöt, amely le tudna sújtani a békeháborúkra, lefogja a politikai megfontolás. Hát nyissuk meg a sebesült török hősöknek könyörületes munkára ezt az erős magyar kezet, nem szégyen ez ilyenkor.

Csináljanak tépést az asszonyok, szerezzenek kötszereket, orvosságos szereket a török harcosoknak. A férfiak a pénzükkel támogassák asszonyaikat ebben a szent munkában.

Az orosz-török háborúban is így fejeztük ki a török nemzet iránt való rokonérzésünket, a történelmi igazság egyenes vonalán maradtunk, ha most is ezzel támogatjuk török testvéreinket. Annyit pénzünk sincsen, hogy hadi alapjukat szaporítsuk, de van annyi, hogy egy-egy enyhítő tépést borithassunk a vérző sebekre.

Adakozásra hívjuk fel a magyar nemzeti társadalmat a testvér-török sebesültek javára!

Nemes demonstrációja lesz ez a magyar nemzet lovagiasságának. Ne vonja ki senki se magát ebből a mozgalomból. Nem nagy áldozatot követelünk, csak filléreket, koronákat. Adjon mindenki annyit, amennyit tud a legkisebb összeget is értékessé teszi a nemes elhatározás.

Aki erre a célra adni akar, küldje adományát a «Budapest» szerkesztőségéhez (VI., Sarkantus-utca 3. sz.) vagy szerkesztőségünkhöz, ahonnan illetékes helyre juttatjuk.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** 1912. év. október 27-én a ref. templomban a következő lelkészek fogják prédikálni: A Nagytemplomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik G. Szabó Gábor s.-lelkész; Kistemplomban prédikál Jánosi Zoltán lelkész, ágendázik Szász Imre s.-lelkész; Kossuth-utcai templomban pré-

dikál Boér Károly s.-lelkész, ágendázik Polgár Gyula s.-lelkész, Ispótlály-templomban prédikál Demeter Gyula s.-lelkész, ágendázik Oláh István s.-lelkész; Csapókeri imaházban prédikál és urvacsonát oszt Kovács János vallásokr. lelkész; Homokkeri: imaházban prédikál és urvacsonát oszt Hajdu Gyula s.-lelkész.

— **A «Patronázs-Egysület» mese-délutánjai.** Haladva a tavaly megkezdett nyomon, a Patronázs-Egysületi intéző bizottsága az idén is fenntartja az idős hatással működött mesedélutánjait, melyeken, minden egyházi színezet teljes és tökéletes kihasználásával, ekkörsi iranyu elbeszélésekkel, előadásokkal nemesítik a vezetőik az új halgatók lelkét, szívét és kedélyét. E délutánokat továbbra is öz. Beszic, imréné őrné vezeti. — Megkezdődnek pedig holnap, 27. hó 27-én, vasárnap délután 3 órakor Füvészkert u 2. sz. alatt, a ref. egyház központi elemi iskolai épületében. Felhívjuk városunk és nemes irányu, nagy társadalmi eszme előléseért küzdő intézményére az érdeklődők szíves figyelmét. Debreczen, 1912. október 26. Csiky Lajos, patr. egyesületi titkár.

— **Hazasságok.** Az elmúlt héten a következő hazasságok kötettek az anyakönyvi hivatal előtt: Lakatos István rk.—Simon Julia ref., Cserép János ref.—K. Nagy Juliska ref., Szűcs Lajos ref.—Biro Erzsébet ref., Boros Sándor ref.—Kovács Julia ref., Licht Bernát izr.—Gottlieb Gizi izr., Petrohái István ref.—Cs. Hamari Róza ref., Schvarcz Samu izr.—Flamm Erzsébet izr., Szabó Kálmán ref.—Füstös Julia ref., Daróczy György gk.—Bubernák Zsuzsanna baptista, Buglyó Imre ref.—Balogh Margit ref., Pipó Sándor ref.—Róth Erzsébet ref., Somogyi Mihály ref.—Kovács Erzsébet ref., Fülöp János rei.—Pénzes Julia ref., Haskó János rk.—Bodnár Mária rk., Kurva László gk.—Gyarmathy Julia ref., Pál János ref.—Nagy Mária ref., Csempész János rk.—Hajós Lára rk., Stenkovics Gyula rk.—Sárköny Mária rk., Nagy Lajos ref.—Lajcsi Eszter ref., Balogh András ref.—Kozma Sára ref.

— **Saphir színpad.** Vasárnap e címmel tartják első előadásukat színtársulatunk tagjai a Royal nagytermében. Nagyobb sikert várnak a két egyfelvonásos darabtól, melyek közül különösen a «Mocsár» című dráma ígér nagy hatást. A «Trotelka éhes» kacagtató bohózat pedig a legötletesebb francia esprit konyhájából került ki és rendkívül mulatságos kitaláló figurái és helyzetkomikumával. A többi szám is csupa aktuális és jobbnál jobbat ígérő produkció, melyekkel Borbély Lili, Aranyosi Nusi, Csarádi Irma, Kassay Károly, Farkas Pál, Solti Ernő, Lajthy és Schott igyekezzenek nagyobb hatásokat elérésére. Belépő jegyek a Mihály-féle papkereskedésben és Riesz Henrik cukrászdájában válthatók 8 K (5 személyre), illetve személyenként 2 K és 1 K 50 fillérért.

— **Eljegyzések.** A múlt hét folyamán a következő eljegyzések kötettek: Flóri Ferenc—Lakatos Boriska, Mecsery Ödön—Rucsik Margit, Nemes Ferenc—Berencsik Mária, Zöld Mihály—Szabó Ida, Ritzkó Ferenc—Rápusi Mária, Szilágyi Gábor—Görög Zsuzsanna, Stengl Antal—Rakovics Károli, Szakál György—Fazekas Margit, Karakas Sándor—Molnár Jusztin, Kemecey József—Vincze Róza, Guzi József—Lakatos Margit, Debreczeni Lajos—Somogyi Vilma, Polgár János—Karsai Margit, Dobi József—Bugjó Gertrud, Balogh János—Szathmáry Margit, Hann Mihály—Lautner Friderika, Nyul János—Czibere Zsófia, György Mihály—Sz. Szabó Róza, Lente Lajos—Szabó Rózsika, Kalmár József—Csepregy Anna, Loós István—Dobi Zsuzsanna, D. Varga Imre—Bökönyi Margit, L. Tóth Albert—Csatáry Mariska, Törzsök István—Katona Etelka, Sajtos János—Antal Julia, Kozák István—Szász Mariska, Gere Antal—Nagy Mariska, Végh Lőrincz—Tóth Zsuzsanna, Juhász Sándor—Szabó Margit, Nagy János—Szakál Rózsika, Takács András—Nagy Eszter, Takács József—Balogh Rózsika, Rentka József—Papp Erzsike.

— **A Nemzet-kövétá-ban** (vasutal szemben) ma és minden este női zenekar hangversenyez.

— **Városunk és vármegyénk a tüdőbetegekért.** Halottak kegyeltes ünnepén rá gondolunk a halál jegyeseire a tüdőbetegekre, akiket meg lehetne menteni, ha az első vészhirre szanatóriumi ápolás állna a beteg részére. A József királyi herceg szanatórium-egyesület most építi második népszanatóriumát s erre kéri az egy virágszálló válságdíjat. Örömmel jelezük, hogy az emberbaráti szent ügy mi nálunk megértésre és meleg támogatásra talál. Nemcsak városunkban, de a megyében is szervezve van a gyűjtőgárda, sőt azok, akiknél esetleg nem zörgetnek, azok is nyitnak s irgalmas szívük adományait beküldik a rettenetes népbetegség ellen rendületlenül küzdő egyesületnek: Budapest, IV., Sütő-utca. Moritói vos salrant: a halottak szólitának. Csak egy szál virágszállat!

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvódásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi «Moll-féle seállt porok» használata által biztos gyógyhatást érnek el. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítótól, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban határozottan Moll A. készítménye, az ő jelvényével és aláírásával kérendő.

— **A protestantizmus emlékünnepe.** A debreczeni református főiskola tanári kara és tanuló ifjusága a folyó 1912 évi október 31. napján délelőtt kilencz órakor a Nagytemplomban istentiszteletet tart. Az istentisztelet rendje a következő: 1. A 37. dicséret 1. verse felállással. 2. A 37. dicséret 2. és 3. verse. 3. A főiskola. kantus éneke. 4. Egyházi beszédet tart Csiky Lajos főiskola. lelkész 5. A tanítóképző-intézet alkalmi éneke. 6. A 179. dicséret 10. verse.

— **Szerencsétlenül járt vasutas.** Virág István egyeki állomásai málházó szerencsétlenül járt tegnap délután, a tolatás közben jobb lábát eltörte. A súlyosan sérült vasutast beszállították a debreceni kórházba.

— **Partestületi gyűlés.** Az partestület folyó hó 31-én, csütörtökön délután 5 órakor előjárásági ülést tart. Figyelmeztetnek az partestület tagjai, hogy a nekik megküldött statisztikai «Pótkérdő lap»-ot haladéktalanul kitöltve, még ha segéd vagy tanonczot 1911. december 31-ig nem is alkalmaztak, annál is inkább testületünknek beküldjék, mivel a mulasztók büntetve lesznek.

— **Mezőkövesdi vándorkiállítás.** A debreceni nőegylet november 3-án és 4-én a mezőkövesdi háziipar-szövetkezettel legszebbjeiből vándorkiállítást rendez. A mozgalom élén Fráter Erzsébet és Csanak Józsefné állanak.

— **A Társadalomtudományi kör közgyűlése.** A debreceni Társadalomtudományi-kör október hó 31-én, csütörtökön délután 5 órakor az ügyvédi kamara üléstermében (József kir. herceg-u 8.) tartja meg ez év' rendez közgyűlését. A közgyűlés, amelyre a tagokat és érdeklődő vendégeket ezuton is meghívja a kör vezetősége, az alábbi program szerint fog lefolyni: 1. Főtítkár. jelentés és a jövő évi munkaprogram bemutatása. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Kisorsolt választmányi tagok helyének betöltése és a választmány kiegészítése. 5. Esetleges in-dulgenciák.

— **Verekedés áldozata.** A püspökladányi csendőrség telefonon jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Jászó Gábor ottani lakos, akit Lévai Antal verkedés közben többször fejbe vágott, sebláz, illetve sebfertőzés miatt, tegnap meghalt. Az ügyészség a boncolás megejtése végett kiküldte a helybeli törvényszéki orvost.

— **Háromezre m. zab bevásárlására** irt k. ajánlatot a cs. és kir. 6-ik hadtest «assa» parancsnoksága. E 3000 m. zab a nyíregyháza katonai raktárnál vétetik át. A szállításhoz 1913. márciustól májusig kell megtörténni. Ajánlatok okt. 30-ig benyújtandók. A döntés is ekkor lesz.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, kösvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz. — Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinyo-Lipóci Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

— **Magy. kir. osztájsorsjáték milliója.** Az a már szinte etmaradhatatlan jelző, hogy „a legkedvezőbb esetben” egy millió nyerhető az osztájsorsjátékon, immár nem jelző, hanem valóság! Az október hó 23-án megtartott utolsó húzásán a XXX sorsjátéknak a Török A. és társa budapesti főelárúító ált. négy negyedben eladott 103,881. számú sorsjegy szerencsés vevői nyerték a 400,000 koronás főnyereményt, melyre a 600,000 koronás jutalom is esett, úgy hogy ezzel a sorsjeggyel egy millió koronát nyertek. A nagyközönség e sorsjegyeket úgy elkapkodja, akár csak a mindennapi kenyert, úgy hogy mindegyik új sorsjátéknál már az első húzási nap előtt jóformán minden sorsjegy vevőjére akadt. Ezt az eredményt a sorsjáték szerzőlőtt kedvező nyeresi esélyének, valamint annak a példásan pontos üzleti szellemek köszönheti, mely a közönséggel imár 16 év óta megkedvelte a sorsjegyeket és megerősítette az irántuk való bizalmat. A most következő XXXI. sorsjáték I. osztályának húzása november 21-én kezdődik.

— **Vaskálybák, bármely rendszerűek,** legjutányosabban Tóth Józsefnél, a Margit-fürdővel szemben. Telefon: 775.

A város közgyűlése.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága október hó 30-án, szerdán délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében rendes közgyűlést tart. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai a következők:

Polgármesteri jelentés.
A debreczeni és pozsonyi m. kir. tudományegyetem felállításáról szóló 1912. évi XXXVI. t.-cz. bemutatása.
M. kir. belügyminiszter leirata az új szervezeti szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
Ugyanaz a felvenni tervbe vett új nagykölcson ügyében. Ezzel kapcsolatban a tanács jelentése a 9 millió 500,000 korona függökölcsön elhelyezéséről.

Ugyanaz a városi tulajdonság képező telkek csatornázása ügyében.
Ugyanaz a vízvezetési munkák vállalatba adása ügyében.
Ugyanaz a szennyvíz-tisztító telep létesítése ügyében.

Ugyanaz Kovács Ferenc városi iratok drágasági póllék letiltási ügyében.
Ugyanaz Varga Károly árvaszéki üllők művelési pólléka ügyében kelt 85-3010-1912. bkgy. sz. határozat tárgyában.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata a MAV. gépjávitó műhely alkalmazottjai laképitő szövetkezete részére terület átengedése iránt.

M. kir. belügyminiszter és m. kir. földmívelésügyi miniszter leirata a Hortobágy pusztá hasznosítása ügyében.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter leirata a gör. kath. püspökség székhelye tárgyában.

Ezenkívül még 65 fontos tárgya van a közgyűlésnek, amely elé nagy érdeklődéssel tekintenek a bizottsági tagok.

A háború.

(Gyóznak a szövetségesek? Négy száz vartüzér utazott Debreczenen át Boszniába.)

Kirkkilissze este a török főseereg visszavonulása dominálja ma is a Balkánról érkező híreket. Mig Szófiában hélaadó istentiszteletet rendeztek, addig Konstantinápolyban tagadhatatlan depressziót okozott e hír, dacára annak, hogy a török hadügyminiszterem hivatalos kommunikében Kirkkilissze feladását és a török sereg visszavonulását stratégia, motvumokra vezet vissza s hangsúlyozza, hogy a kirkkilisszei török szárny azzal, hogy a bolgár hadsereget kibontakozásra és mindenestre kimerítő erőlködésre kényszerítette, kitűzött feladatának eleget is tett.

Kirkkilissze elesének egyébként európai katonai szakkörökben nem tulajdonítanak különösebb fontosságot. Kétségtelen, hogy ezzel a török főseereg operációs területe megszükkült. De másfelől az a körülmény, hogy a bolgárok aránylag csak kevés hadiszert zsákmányoltak s hogy a kirkkilisszei török sereg rendben, nyugodtan tudott délkelet, jelesen Bunar-Hiszar felé visszahúzódni, valószerűvé teszi, hogy nem nagy vereségről, de céltudatos visszavonulásról van szó. Egy alaposan megvert sereg a Diinápoly-Lüle-Burgas előtt álló seregömré zuhant volna s nem így történt. Negyvenezer főnyi török hadtest állott háromannyi bolgárral szemben s alig hihető, hogy ma a török hadvezetőség döntést akart volna provokálni s ne lennének más céljai. Magára hagyta volna ezt a — mint mondtuk — aránylag gyenge erőt. Bár kirkkilissze elfoglalásával a Konstantinápoly felé vezető leg rövidebb útra jutottak a bolgárok s így sikerüket nem lehet lekicsinyelni, mégis valószínű, mégis valószínű, hogy a döntést olyformán gondolják a törökök, hogy a bolgár főerőt lehúzza a Babi-Eszk-LüleBurgas előtti fensikra, az Ergone-folyó felső folyása irányából s illetve a Vizátó délkeletre emelkedő hegységekre támaszkodva fognak majd döntő csapást mérni legveszedelmesebb ellenfelükre. Ennek néhány napon belül kell következnie.

A háborús izgalmból

nekünk debreczenieknek is jutott egy szenzáció. Tegnap reggel a Máramarossziget elől berobogó vonat tíz kocsija tele volt katonával. Vartüzérek voltak. Északmagyarországról jöttek és utjuk Boszniába vezetőit.

A palyaudvaron a tüzerek megérkezését előre nem sejtette senki és így érthető volt az a meglepetés, amit az idegen katonák megjelenése keltett. Négy száz ember töltötte meg a kocsikat, Vadonatuj csukaszínű ruhát volt rajtuk, teljes hadfelszerelés volt a kisérőjük. Az idegen katonákat természetesen nagy é. deklózással vették körül. Vasutasok, postások, utasok kérdésekkel ostromolták őket. Pozitív felvilágosítást azonban az utjuk felől nem tudtak adni. Annnyit mondtak csupán, hogy Máramarosszigetből jönnek Debreczenen át és egyelőre Bosznia-Bród felé dirigálták őket. Sok közöttük az ujonkatona. Most kapták az elindulás előtt a csukaszínű egyenruhát.

A vértüzerék átutazása nagy feltűnést keltett. Az emberek hajlandók igen messzemenő következtetéseket levonni ebből a tüzer-szállítmányból, még pedig nem minden alap nélkül. Mindenki emlékezhet rá, hogy az annexiós mozgósítás is azzal kezdődött, hogy a ciszómagyarországi tüzér-sereg levonult Boszniába.

Igen sokat jelent hozzáértők szemében az is, hogy a tüzerek egytől-egyig csukaszínű egyenruhában voltak. Köztudomásu, hogy a csukaszínű egyenruhába való átmenet még nem nyert a nadseregnél teljesen befejezést. A tüzereknek még mindig a régi egyenruhát kell viselniük. Ellenben az is tény, hogy mozgósított csapatok csakis csukaszínű egyenruhába öltözhetnek fel.

A vasárnapi tiltakozó nagygyűlés.

—

Kik vesznek részt a gyűlésen.

A vasárnapi tiltakozó nagygyűlés olyan óriási méretűnek ígérkezik, — hogy minden bizonygyal nagyobb lesz az összes eddigi debreczeni nagygyűléseknél.

A gyűlést rendező bizottság állandó permanenciában van, élükön dr. Bacsó Dezsóval, aki fáradhatatlanul buzgálkodik a gyűlés sikerén a vezetőséggel karöltve.

A vasárnapi nagygyűlésre a következők jelentették be részvételiüket:

Ellenzéki képviselők: gr. Apponyi Albert, gr. Baithyány Tivadar, gr. Károlyi Mihály, gr. Zichy Aladár, Földes Béla, Mezössy Béla, Egrý Béla, Barabás Béla, Bakonyi Samu, Szmracsányi György, Justh János, Weszprémy István, Nadányi Gyula, Fráter Lőrénd, Papp Zoltán, Huszár Károly, Járm István, Szabó Istvána, Kun Béla, Abraham Dezsó.

A szociáldemokraták részéről: Bokányi Dezsó.

Hajdúvármegye: Hajduböszörményből 150 ember jön Kálmán Lajos pártelnök vezetése alatt. Hajduszoboszló 150 küldöttséget jelentett be, Padrah Sándor kir. közjegyző elnök és Bor János titkár vezetése alatt. Hajdúnánásról Berencsy János pártelnök és Csina Elek vezetése alatt. Nádudvarról Boldizsár Zsigmond, Kabáról Hegedüs Károly főbíró, Földesről Koroknay Gergely főbíró és Nagy Lajos körelnök, Püspökladányból Tóth Gábor elnök, Kéry Lajos jegyző, Hajdudorogról Loóg Béla elnök, Balmazújvárosról Csige István főbíró vezetése alatt jönnek.

Az északkései vármegyék: Szabolcsvármegyéből: gróf Vay Gábor elnök, Szatvármegyéből: Falussy Arpad ny. főispán, elnök. Máramarosszigetből: Kovácsy Ákos dr. elnök, Bereg megyéből: Mathé László v. orsz. képviselő, elnök. Biharmegye-

ből: Nadányi Gyula orsz. képviselő, elnök. Ungvármegyéből: Csuhá István elnök. Szilágymegyéből: dr. Böllény Zoltán elnök.

Részt vesz még a népgyűlésen a kolozsvári Kossuth-szövetség is.

Olyan nagyarányu lesz tehát a vasárnapi népgyűlés, aminőre még nem volt példa Debreczenben. Debreczen meg fogja mutatni, hogy tud és akar is cselekedni, amikor vesztélyben az ország: bizonygyal lesz erre a vasárnapi tiltakozás, amelylyel a debreczeni függetlenségi párt-
rta nézve is szebb jövő veszi kezdetét. Ugy legyen!

Egy újságíró jegyzetei.

Egy levél.

Olvasok az újságban egy hős montenegrói anyáról, aki levelet írt fiúmei nyomdász fiának s hazahívja őt, hogy együtt harcolhasson véreivel. Ez a levél megrázza az ember lelkét és mély elgondolkozásra ösztönzi. Ime egy anya, akinek a fivére az első útközben elesett, akinek az unokaöccse újra megsebesült, másik öccse szintén táborba szállt, hogy megbosszulja atyja halálát és akinek a leánya szintén a harctéren van, ahova odasiet ő maga is. Ime egy anya, aki övét elpusztulni látja, most hazahívja kivolvó fiát, hogy ne habozzon, hanem az első vonattal induljon haza. Az Isten áldása lesz rajta, ha követi az anyát és a haza hívó szavát. De az anyátka fogja őt kísérni, ha szeggyent hoz a csaiódra és gyáva lesz akkor, amidőn hősnek kell lennie. Így ír egy anya a fiához. Egy hőslelkű anya tud csak így írni. Megborzadunk, amikor elolvassuk a levelet és azután elgondolkozunk. A csatorac asszony levele arról győz meg bennünket, — hogy a haza fogalma még ma is a legnagyobb, legjelentősebb az ember által alkotott ideálok között. Amikor róla van szó, az emberi élet értéke null pontra süllyed. Oly nagy a vázsa ennek a fogalomnak, hogy maga az ember súlyosztja le értékét az értéktelenség hívojára. Az életcélok, a

levező kötelek és a többi ideálok eltörpülnek mellette.

Balkán.

Most már nem lehet hátrafelé nézni, most már nem lehet visszacsúszni semmit, nem lehet az eseményeket utólag feltárgyaltatni. Cézár híres mondása megismétlődött: a kocka el van vetve s most már jöhet az, aminek jönnie kell. Európa félve őrzött békéjét kalandor államférfiak és koronás főek megzavarták. Minden elfogadható ok nélkül tették ezt, csakis a saját és népeik kalandor-ösztöneinek engedve és a felbujtók beugratására. Hiába erősített Oroszország békés szándékait, nyilvánvaló, hogy nekik része van a jelenlegi események fojtódásában s ha majd az elkövetkező nemzedékek ítéletét mondanak az 1912. évben megkezdődött háború fölött, az épp oly lesújtó lesz Oroszországra is, mint a Balkán-állam négy kalandor királyára, akik megunták már, hogy vicclapok és operett-figurákként szerepeljenek a külföld előtt. Hősök ők, azoknak tartják magukat és elérkezettnek látják az időt történelmet csinálni.

A szerkesztésért felelős Voith György.

Szőlősgazdák és szőlőtelepítők figyelmébe!

Aki szőlőjét újra akarja telepíteni,

Aki szőlőoltványt akar rendelni.

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől:

Transylvania Szőlőtelepítő vállalat

Maros-Vásárhely,
Dr. Gecse Dániel-utca 39. szám.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apróhirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, szőnyegre, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy itkőr, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz elérhető, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

TÉLI FAJALMÁT mázsánként 42 K 5 kgr. postakosár 2-50 fillér utánvétel mellett szállít: Nagybányai gyümölcsértékesítő R.-t.

Különbejárato, esinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Vár-utca 7. özv. Rosenfeldnél.

Vizsla 1 és 1/2 éves him telivér szájkásszörű és német poanter keresztes, feltétlen engedelmes, röviden keres, minden vadat áll és aporfitoz, jutányos áron eladó. Értekezhetni Buday honvéd főhadnagynál Csapó-utca 55 szám alatt, vagy a laktanyában.

OLCSÓ és jó órák, ékszerak legolcsóbban szereshetők be Gasparik Adam órák és ékszerésznél Debrecen, Husyadi-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközölhetnek.

Könyvelésben jártas, jóírású leány azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Jóírású” jellegre személyesen adandók be.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXXI. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Harminczegyedik Sorsjáték 110,000 sorsjegy, 55,000 nyeresemény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1911. nov. 21. és 23.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1911. dec. 18. és 19.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1912. jan. 14., 15. és 16.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1912. márczius 26-tól április 24-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1.000,000 Egy millió korona	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 jutalom kor. nyeresemény	600000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	400000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	200000
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	1 á	100000
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000	1 á	80000
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000	1 á	60000
30 á	300	20 á	500	10 á	1000	1 á	50000
100 á	100	110 á	300	120 á	500	1 á	50000
3500 á	40	4350 á	80	4850 á	130	1 á	40000
3500 nyer.	K 263,000	4500 nyer.	K 528,000	5000 nyer.	K 916,500	2 á	30000
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1912. február 11., 12. és 13.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1912. márczius 5. és 6.				4 á	20000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			5 á	15000
1 á	90000	1 á	100000			25 á	10000
1 á	30000	1 á	30000			50 á	5000
1 á	20000	1 á	20000			405 á	2000
1 á	15000	1 á	15000			706 á	1000
3 á	10000	3 á	10000			1140 á	500
5 á	5000	5 á	5000			30600 á	200
8 á	20000	8 á	20000			33,000 nyer. és jut.	K 10.555,000
10 á	100	10 á	10000				
12 á	500	120 á	500				
4850 á	170	3850 á	200				
5000 nyer.	K 1.120,500	4000 nyer.	K 1.076,000				

Az I. osztály huzása **1911 november hó 21. és 23 -án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1911. évi október hó 27.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték igazgatósága
Tolnay. Hazag.

NYILT-TÉR
Serravallo's

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel.

Erősítő-szer gyengékedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLO cs. kir. udvari szállító

Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Tisztítsd csak
Globus
Tisztító kivonattal
a világ legjobb fém tisztítószerét

Hygienikus újonságok

és halhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban

Orvosiilag ajánlva! Feltétlenül biztos!

„Fatime“ I. és II. minőség, Ára tucatonként 6 és 8 K.
„Semiramis“ I. és II. min. Ára tucatonként 10 és 12 K.
Ezen új és modern technika szerint készült óvszerkülönlegességek, az összes eddigi gyártmányokat te-
lülmúlják, Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY“ Uj!
a legmodernebb és legkényelmesebb női óvszerkülönlegesség. — Ára 15 korona.
Szétküldés titoktartás mellett.

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

RELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummi áruk gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Alapított 1878. Telefon 13-76.

A szép haj

nagy dísz és ékesség. A gondozatlan haj visszataszítóan hat, miért is ajánlatos, hogy mára legkorábbi ifjúkorban kezdjük meg a haj rendszeres tisztítását és gondozását

**fekete fej
jegyű
sampunnal,**

a mely a fejbőr és haj minden kiválasztását eltávolítja a haját a legkésőbb öreg korig dúsan és fényesen megőrzi. A ritkás haját is tömörnek, dúsnak mutatja.

Az a siker, a melyet a mindenütt ismert és kedvelt **Ibolya-sampun** a fekete fejjel napról-napra terjed, abból is megállapítható, hogy egész sor kétes értékű utánzatot hoztak forgalomba, a mi miatt vásárlásnál különös gondossággal kell figyelni a mellékelt védőjegyre. **Ibolya-sampun** a fekete fejjel enyhe, teljesen ártalmatlan készítmény, míg a vizsgálatok szerint az utánzatok gyakran ártalmas anyagokat tartalmaznak és így a haj racionális

Védjegy gondozása helyett kihullását idézik elő. Sampun a fekete fejjel **eredeti csomagocskákban 30 fillérért** kapható minden gyógyszerárban, drogériában, illatszert- és szappanüzletben és fodrászoknál is. A hol nincs meg az eredeti preparátum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a **főraktárhoz:**

Faiszl Ferenc, Budapest, VI., Mezsár-utca 12.
a honnan közölni fogják a legközelebbi elárúsító címét vagy 2:40 kor. előzetes beklüldése ellenében bérmentesen küldenek **8 csomagocskát.** Utánvétellel való küldésnél 35 fillérrel több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H. Berlin N. 37.

Szárazlakszor bevált

**NATTONI PÉTER
GIESSHÜBLER**
SÁVANYUVIZ

húgyhomoknál és
bágyhurutnál,
mint a húgyútvá-
r megkötő szer.

Első óragyár HANS KONRÁD.

Cs. és kir. udv. szállító Brux No. 2135. (Csehország) csakis megbízható órákat küld 3 évi írásbeli jótállás mellett Roskopf rendszerű patent óra nickel-lánccal, fűg-gelékkel és börtökkel K 4-20 Svájci eredeti Roskopf rendszerű patent óra K 5 Regisztrált „Adler“ Roskopf nikkel anker remontoir óra K 7 Nikkel remontoir óra „Fantasie“ K 7-50 Ezüst remontoir óra „Gloria mű“ nyitott K 8-40 Ugyanaz kettős fedéllel K 12-50

Verseny-, ébresztő- és faliorák.

Nr. 3946 versenyébresztő amerikai rendszer szerint, minden fekvésben jár, pontosan szabályozva és repa-szálva darabonként K 2 90 3 dr. K 8 éjjel világító számlappal K 3 30. 3 drb. K 9. Dupla harang ébresztő K 3 80 éjjel világító K 4 20 Konyha-óra (gömbölyű) K 3 20 Kakuk óra K 7 50, 8 50 és feljebb. Toronyharang ébresztő K 7 80 éjjelvilágító K 8 40 Ingaóra K 8 50 — 10 8 és feljebb. Nincs riziko kic-erelés megengedve vagy pénz vissza. Szétküldés köz-vetlen magánosoknak utánvétellel.

vagy előzetes fizetés mellett. Főkatalógus 400 ábrával kérésre mindenkinek ingyen és bérmentve.

Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett!
Nincs kockázat! Kicszerelés megengedve, vagy a pénzt vissza

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, „haskötők, gummi görcsér harisnyák, egyenestartók, testgyenyészeti, gépek, műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas fel-szerelések, masszáló- és villanygépek a legmegb zha-több minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ cégneél
Alapított 1856. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám sze-er-
hetők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét ki-
Telefon 896. vánatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

forduljon minden ér-deklődő, ki suly-fektet elsőrendi-fajtiszta anyagra

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnö-vények, boggyógyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK
(elábrándú áru) európai és amerikai alma-gyökerekes vesszők. Oktató dísz-árjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társa
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Grand ESPLANADE Nagy Budapest, SZÁLLODA

III. Zsigmond-utca 38-40.
Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényel berendezett 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Lifték, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Penziórendszer is.

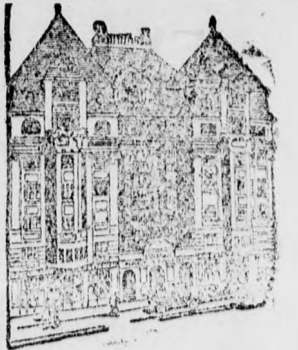
Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas.

A vonatokhoz saját autójáratok.

Villamos közlekedés minden irányban. - Mérsékelt polgári árak.

Szives pártfogást kér Pallai Miksa, igazgató tulajdonos.

Uri és női fodrász a házban.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmunkásabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKÉDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyer és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓSBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító, bedörzsölésizet, közsavény, csusz és a meg-hűtés egyéb következményei-vel legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Órangu hölgyek legkedvencebb szépítőszere

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arccrème és mert hirneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arczépítő és finomító. A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. Bár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindenemű kiütések. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvjá az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tölgelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-pudor 1 K. 20 f. Készíti és postán küldi:

FÖLDES ELEMEN gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ Debreczenben Balass Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drög., Mihálovics Jenő, Mauthner Alfred, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlán Barbó Zsigmond H.-Böszörményben Bruscy Gábor gyógytárakban.

Megfoly az az átkozott köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és hirtűnő izétek.

Próbadoboz 50 fill.
Doboza 1 és 2 K.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI. Róvai-u. 12.

Kapható Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferenc, Harsányi Lajos, Kóczián Dezső, Kováts L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovics Jenő, Reichard Sándor, Sággy Ferencz, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyserktárakban, Jóna és Jóna Központi drogériákban

Éljen! Egger-mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

RAWOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidára úriéle

(Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol, harisnya és párisi ujdonságokban.

CLIMAX

nyerszékélymotorok és lokomobillók 3-70 HP

Maganyomádsu nyerszékélymotorok 15-150 lóerőig

legelőnyösebb és legmegbizhatóbb üzemet biztosítják. Üzemkönség 1000-1500 lóerőig. 1-2 fill. Alapadon zavartalan üzeml - Pénzügyi felügyeleti engedélyvel. Egy szerű kezelést. Sok székélygépben.

Kölségvétel és árlapok díjmentesen.

Bachrich és Társa

betétitársaság motorgyári fióktelpe Budapest, VI, Váci-körút 59/60

Vendéglő bérlet.

Bikszád gyógyfürdőben az ugynevezett

„Kisvendéglő“

az ottan egész éven át gyakorolható

italmérési joggal

egymás után

több évre kiadó.

Pályázhatnak e szakmában gyakorlott, de különösen jó magyar konyhát tartó vendéglősök. :- :-

Feltételek megtudhatók:

Bikszád gyógyfürdő igazgatóságánál.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMEN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.